

Vennesla kommune | Songdalen kommune | Søgne kommune
Iveland kommune | Birkenes kommune | Kristiansand kommune

Lokal forskrift om utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende i Birkenes, Iveland, Kristiansand, Songdalen, Søgne og Vennesla kommuner

Hjemmel: Fastsatt av Birkenes kommunestyret 22.06.2017, Iveland kommunestyret 15.06.2017, Kristiansand kommune, Formannskapet 07.06.2017, Songdalen kommunestyret 27.09.2017, Søgne kommunestyret 22.06.2017, Vennesla kommunestyret 18.05.2017, med hjemmel i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) §§ 12-6, jf. lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).

§ 1 Formål

Denne forskriften setter krav til tekniske løsninger og utslipp ved etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp og rehabilitering/ending av mindre avløpsanlegg i Birkenes, Iveland, Kristiansand, Songdalen, Søgne og Vennesla kommune. Den skal sikre rettferdig og forutsigbar saksbehandling i forbindelse med utslipp fra mindre avløpsanlegg. Krav til tekniske løsninger og utslippkonsentrasjoner er satt for å ivareta resipient og brukerinteresser.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, turistbedrifter og lignende virksomhet med utslipp mindre enn 50 pe, jfr. forurensningsforskriftens § 12-1.

Virkeområdet er avgrenset til bygg som enten har innlagt vann eller på annen måte har utslipp av sanitært avløpsvann som medfører fare for forurensning. Kravene i lokal forskrift erstatter kravene i forurensningsforskriften § 12-7 til § 12-13, for øvrig gjelder forurensningsforskriften.

Unntatt fra forskriftens virkeområde er bebyggelse der avløpet er tilkopleet offentlig avløpsanlegg. For anlegg som bare slipper ut gråvann, gjelder forskriften bare dersom det er innlagt vann.

§ 3 Definisjoner

- a) *Avløpsvann:* både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.
- b) *Sanitært avløpsvann:* avløpsvann som i hovedsak skriver seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.
- c) *Svartvann:* avløpsvann fra vannklosett.
- d) *Gråvann:* avløpsvann fra husholdningsaktiviteter som ikke inneholder klosettavløp. Gråvann inkluderer vann fra kjøkken, bad, vaskerom eller lignende.
- e) *Overvann:* Overflateavrenning (regn, smeltevann) fra gårdsplasser, gater, takflater osv. som avledes på overflaten.
- f) *Innlagt vann:* vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg, eller lignende som gjennom rør eller slange er ført innendørs. Med innlagt vann menes også innvendig røropplegg som forsynes av vann fra tank eller lignende (innvendig eller utvendig), og som ledes ut av bygningen til grunn eller oppsamlingstank.
- g) *Avløpsanlegg:* ethvert anlegg for håndtering av avløpsvann som består av en eller flere av følgende hovedkomponenter: avløpsnett, renseanlegg og utslippsanordning.
- h) *Avløpsnett:* et transportsystem som samler opp og fører avløpsvann fra bolighus eller andre bygninger med innlagt vann.

- i) *Personekvivalent (pe)*: den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF₅, på 60g oksygen per døgn.
- j) *BOF₅*: biokjemisk oksygenforbruk, dette er et mål på innhold av organisk stoff i vann.
- k) *Tot-P*: total fosfor.
- l) *TKB*: termotolerante koliforme bakterier.
- m) *Resipient*: vannforekomst som mottar utløpsvann fra avløpsanlegg. Resipient for infiltrasjonsanlegg er grunnvann. Resipient for alle andre typer anlegg er overflatevann (bekk, elv, sjø, innsjø, tjern).
- n) *ADK- sertifisert* . En besitter av ADK-sertifikat har gjennomført opplæring og eksamen i praktisk rørlegging i grøfter, koplinger til eksisterende ledninger, sikkerhets- og miljøkrav for arbeid i grøfter og kummer, og prosjektering og ledelse av mindre jordreanlegg.
- o) *Utslipp*: som utslipp regnes også avløp ført til tett tank.
- p) *Nøytral fagkyndig*: Her menes person med relevant hydrogeologisk og avløpsteknisk kompetanse som kan foreta vurderinger av stedlige forhold og gi nøytral anbefaling om valg av avløpsløsning uavhengig av bindinger til teknologi og utstyr.
- q) *Soneinndeling*: Delområder med særskilte krav til utslippskonsentrasjoner/renseeffekt.

§ 4 Søknad og tillatelse

Etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp av sanitært avløpsvann og vesentlig endring av avløpsanlegg er søknadspliktig. Ved søknad om tillatelse til utslipp kan felles søknadsskjema for samarbeidskommunene brukes (se vedlegg 3). Krav til søknad og behandling av søknad er gitt i §§ 12-3 til 12-5 i forurensningsforskriften.

§ 5 Krav til planlegging, prosjektering og utførelse

Foretak som planlegger, prosjekterer eller utfører avløpsanlegg omfattes av denne forskriften. De skal være kvalifisert innenfor fagområdet og oppfylle forskrift om byggesak kap. 11 krav til utdanning og praksis. Dette gjelder både for søknad, prosjektering, utførelse og kontroll.

Krav til kompetanse for ansvarlig prosjekterende og utførende er nærmere beskrevet i tekniske bestemmelser.

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der det ligger. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde sanitært avløpsvann i løpet av året.

Brukerinteresser som antas å bli berørt av utslippet herunder interesser knyttet til drikkevannsforsyning, rekreasjon og næringsvirksomhet osv. skal beskrives. Der hvor det er risiko for at drikkevannsinteresser kan bli berørt, skal det sannsynliggjøres at den anbefalte avløpsbehandlingen ivaretar hensynet til drikkevannet på betryggende måte.

Ved søknad om utslippstillatelse i forbindelse med nyanlegg eller utvidelse på annenmanns grunn skal det foreligge erklæring fra grunneier om tillatelse til dette. Dette gjelder både for

ledningsanlegg og avløpsanlegg. Ved ferdigmelding av arbeid på vann- og avløpsanlegg skal kopi av tinglyst erklæring vedlegges.

Dersom valg av rensemetode avviker fra anerkjent dimensjonering og godkjente rensemetoder som er beskrevet i teknisk veileder, kan utslippssøknaden avslås. Alternativt kan det gis en midlertidig utslippstillatelse på særskilte vilkår som regulerer krav til oppfølging og dokumentasjon. Avløpsanlegget gis da status som forsøksanlegg for en periode på inntil 5 år.

Kommunen har anledning til å kreve felles avløpsløsning for områder der kommunen mener dette er naturlig.

§ 6 Krav til dokumentasjon

Alle typer avløpsanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet. Minirensesanlegg skal være godkjent i henhold til NS-EN 12566-3 samt nasjonale krav hvor anerkjent testmetode kan dokumentere at anlegget kan benyttes ved det aktuelle avløpsanlegget. For de anleggstyper der VA-miljøblad er tilgjengelige, skal avløpsanlegget prosjekteres, bygges og driftes etter siste versjon av disse og i henhold til tekniske bestemmelser i denne forskriften. Nytt/endret røranlegg og utslippspunkt skal koordinatfestes (EUREF 89 og NN2000) og tegnes inn på situasjonsplanen i målestokk. Det henvises til norm for ledningskart (Statens kartverk) for valg av målemetode og krav til måleusikkerhet. Dokumentasjonen vedlegges ferdigmelding av arbeid på vann- og avløpsanlegg.

§ 7 Rensetekniske løsninger og utslippskrav

I de tilfeller hvor tilknytningsplikt følger av plan- og bygningsloven §§27-2 og 27-3 gis det ikke utslippstillatelse for private avløpsanlegg. Der offentlig tilknytning ikke er mulig tillates følgende løsninger (se vedlegg 2 - tekniske bestemmelser for nærmere beskrivelse av anleggene). Renseløsninger er angitt i prioritert rekkefølge og skal vurderes i den rekkefølge de er oppført. Infiltrasjonsanlegg skal benyttes der forholdene ligger til rette for det. Minirensesanlegg tilknyttet fritidsboliger med direkteutslipp til vannforekomst tillates ikke, inntil tilfredsstillende dokumentasjon tilsvarende NS-EN 12566-3 for fritidsboliger med varierende belastning foreligger (se tekniske bestemmelser kap. 2).

Det skilles mellom eksisterende utslipp og nye utslipp i valg av renseløsning. Kommunene er delt i soner med ulik krav til rensing av avløpsvannet (se vedlegg 1 – soneinndeling i de ulike kommunene).

I nedslagsfelt for drikkevannskilde se klausuleringsbestemmelser til det enkelte nedbørfelt for tillatte renseløsninger.

Renseløsninger nytt utslipp i prioritert rekkefølge

Sone 4:

1. Infiltrasjon i stedlige masser.
2. Minirensenanlegg med etterpolering i stedlige masser eller gjennom våtmarksfilter/filterbed.
3. Våtmarksfilter.

Sone 2 og 3:

1. Infiltrasjon i stedlige masser.
2. Minirensenanlegg i kombinasjon med etterpolering i stedlige masser eller gjennom våtmarksfilter/filterbed.
3. Minirensenanlegg med utslipp til vannforekomst.
4. Våtmarksfilter.

Renseløsninger eksisterende utslipp i prioritert rekkefølge

Sone 2 - 4:

1. Infiltrasjon i stedlige masser.
2. Minirensenanlegg i kombinasjon med etterpolering i stedlige masser eller gjennom våtmarksfilter/filterbed.
3. Minirensenanlegg med utslipp til vannforekomst.
4. Våtmarksfilter/filterbed.

Overløp tillates ikke fra private avløpsrenseanlegg og overvann skal ikke ledes til anlegget. Det er ikke tillatt å montere matavfallskvern på rørarrangement som tilknyttes mindre avløpsanlegg.

Ved bruksendring og ved vesentlig økning av eksisterende utslipp kreves det ny søknad om utslippstillatelse. Avløpsrenseanlegget skal da tilfredsstille krav i henhold til denne forskriften.

Gråvannutslipp

For gråvannutslipp kan infiltrasjon i stedlige masser eller biofilter benyttes i kombinasjon med avløpsfritt toalett. Dette gjelder ny og eksisterende bebyggelse i sone 2-4.

Tette oppsamlingstanker

Tett tank kan i noen tilfeller tillates etter særskilt vurdering (se tekniske bestemmelser kap.5).

§ 8. Utslippskrav

Anleggene skal oppfylle følgende krav til utslippkonsentrasjoner, regnet som årlig middelverdi:

Parameter:	Utslippskonsentrasjon
Tot – P	< 1.0 mg/l (tilsvarer en renseeffekt på >90%)
BOF ₅	< 25 mg/l (tilsvarer en renseeffekt på >90%)

Der hvor brukerinteresser som drikkevannskilde kan bli berørt skal det settes utslippskrav også for bakterier (TKB).

§ 9. Utslippssted

Utslippssted for avløpsvann fra avløpsanlegg skal lokaliseres slik:

- a) Utslipp til sjø: minst 10 meter under laveste vannstand og minst 200 meter fra allment benyttet badeplass.
- b) Utslipp til ferskvann (innsjø og elv) med helårsvannføring: dykket utløp og minst 200 meter fra allment benyttet badeplass.
- c) Utslipp til grunnen: til stedlige løsmasser

Utslippssted for avløpsvann fra avløpsanlegg skal lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten blir minst mulig og at brukerkonflikter unngås. Utslippet skal ikke medføre fare for forurensning av drikkevann.

§ 10. Lukt

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for sjenerende lukt.

§ 11. Drift og vedlikehold av avløpsanlegg

Eier av anlegget er ansvarlig for at anlegget drives, vedlikeholdes og tømmes i henhold til tekniske bestemmelser. For de anleggstyper der VA-miljøblad er tilgjengelige, skal avløpsanlegget drives og vedlikeholdes etter siste versjon av disse.

Det skal foreligge særskilt serviceavtale for alle anleggstyper, jf. tekniske bestemmelser. Kommunen kan ved behov stille krav til dokumentasjon av rensesgrad.

§ 12. Dispensasjon

Kommunen kan i egen tillatelse fravike kravene i denne forskriften. Dispensasjon krever grunnlagt søknad.

§ 13. Forholdet til eksisterende utslipp

Alle utslipp etablert før 1. januar 2007 og som det på tidspunkt for etablering ikke måtte innhentes tillatelse for etter det på den tid gjeldende regelverk, er ulovlige fra 1. september 2018, så fremt det ikke dokumenteres at de tilfredsstiller kravene i denne forskriften. Utslippene kan likevel bestå inntil det fremmes enkeltvedtak om ny søknad og/eller utbedring av anlegg, eller tilkobling til kommunalt avløpsnett.

§ 14. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 01.09. 2017 og opphever gjeldende forskrift.

VEDLEGG:

Vedlegg 1: Soneinndeling

Vedlegg 2: Tekniske bestemmelser

Vedlegg 3: Søknadskjema